

YUNANİSTAN, BALKANLAR'DA TÜRKİYE'NİN ETKİNLİĞİNİ KIRMAK İÇİN ÇABALARINI ARTIRDI

Türkiye'ye karşı ortodoks kuşak oluşturma planı (1)

Yunanistan, Hıristiyan olduğu halde Türkçe konuşan Gagavuzları kendi propagandaları doğrultusunda yönlendirmek için çabalarını artırdı. Moldova'da Rusça yayınlanan çeşitli gazetelerde, maddi menfaat karşılığı Türkiye ve Türkçe karşıtı yazıların yayınlanmasını sağlıyor.

Türkiye'nin tarihten bu yana çeşitli yardımlarla unuttuğu Gagavuzların, Bizans soyundan geldiği iddiasını işleyen Yunanistan, Moldova'ya sözde bilim adamı ve papazları gönderiyor, TV'lerdeki programlara katılanlar, Türkiye karşıtı propaganda yapıyor.

NACİYE SARAÇ

Global Yorum Kafkasya Uzmanı
(Yazı Dünya Gündemi'nden alınmıştır)

Balkanlarda Türkiye'ye karşı bir Ortodoks eksenini oluşturma çabasında olan Yunanistan, son dönemde Ortodoks Hıristiyan olan Gagavuzları kendi propagandaları doğrultusunda yönlendirmek için çabalarını artırdı.

Yunanistan tarafından Moldova'daki Gagavuzlara yönelik yürütülen çeşitli projelerde, Gagavuzlara maddi yardım temin edilmesi ve Yunanca öğretilmesi, Gagavuzlarda gerçek ve objektif tarih bilincinin gelişmesi için katkıda bulunulması, Yunanistan'a müteakip defalar getirilecek olan bu kesimin Yunan devletine sempati beslemelerini temin üzere sosyal içerikli çeşitli çalışmaların ve programların yapılması, Yunan vatandaşlığının cazip hale getirilmesi ve hatta bazı Gagavuzların Yunanistan vatandaşlığına alınmaları amaçlanıyor.

TÜRKİYE GAGAVUZLARI HIÇ İHMAL ETMEDİ

Çoğunluğu Türkçe konuşan Ortodoks Hıristiyan Gagavuzlar, bugün Moldova Cumhuriyeti'nin Bucak (Beserabya) bölgesindeki "Gagavuz Yeri"nde yaşıyor. Yaşayan Türk lehçelerinden olan Gagavuz Türkçesini konuşuyorlar. Nüfus olarak çok kısıtlı bir topluluk olmalarına rağmen Türk kültürüne çok bağlılar. Öte yandan, Türkiye, Cumhuriyeti'nin kurulduğu ilk yıllardan itibaren Gagavuz Türklerine her konuda destek sağlamaya çalışıyor ve özel ilgi gösteriyor. Hamdullah Suphi Tanrıöver'in T.C. Bükreş Büyükelçisi olduğu dönemde (1931-1944) Gagavuzlar Türkiye'nin gündemine geldi. Bu dönemde Gagavuz Yeri'nde Türkçe kursları açılarak, Türkçe kitaplar gönderildi. Öte yandan bazı Gagavuzlar seçilerek Türkiye'de yüksek öğrenim görmeleri sağlandı. SSCB'nin dağılmasıyla birlikte Gagavuzlar tekrar Türkiye'nin gündemine girdi.

Türkiye, Gagavuzlara yardım mahiyetinde bir çok program ve proje gerçekleştirdi. Faaliyetler, eğitim alanında yoğunlaştı.

Bunun yanında insani yardım ve sağlık malzemesi gönderildi, Gagavuz öğrenci ve öğretmenlere Türkiye'de çeşitli sürelerle Türkçe yaz kursları verildi. Gagavuz Yeri'ndeki Komrat Devlet Üniversitesi'ne Türkiye'den öğretim elemanı gönderilmesi için alt yapı çalışmaları başlatıldı, ayrıca üniversiteye çok sayıda kitap gönderildi ve maddi yardımda da bulunuldu. Türkiye'nin finansmanıyla

Yunanistan, Balkanlar'da Osmanlı döneminde başlayan Ortodoks cepheyi, yeniden oluşturulma çabasında.

Gagavuz Yeri'nde içme suyu sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütüldü. Çeşitli Türk firmalarınca bölgeye yatırımlar yapıldı. Buna karşın, Yunanistan'ın ve Güney Kıbrıs Rum Yönetimi'nin Gagavuzlara yönelik faaliyetlerinde din, bir meşruiyet aracı olarak kullanılıyor ve bu unsur, maddi kaynakla desteklenmek suretiyle daha çekici hale getirilmek isteniyor. Rum Yönetimi, Yunanistan'ın yönlendirmesiyle Gagavuz Yeri'ndeki kiliselerin rehabilitasyonu için zaman zaman maddi yardımda bulunuyor, bölgede Ortodoksluğu öven bildiriler dağıtıyor.

GAGAVUZLAR BİZANS SOYUNDAN MI?

Yunanistan'ın Gagavuzlara dönük faaliyetlerinde Selanik yakınlarında bulunan ve nüfusunun büyük ölçüde Gagavuz asıllıların yaşadığı Orestiada kasabası da, önemli bir rol oynuyor. Gagavuz gençleri özellikle yaz aylarında gruplar halinde Yunanistan'da misafir ediliyor, gençler bu vesileyle Yunanistan'daki soydaşlarıyla biraraya getiriliyor. Bu meyanda Yunanistan'daki Gagavuz asıllı nüfusun varlığı, Gagavuzların soyunun Bizans İmparatorluğu'na dayandığı iddialarında gerekçe olarak kullanılmaya çalışılıyor.

Bu amaçla sözde bilim adamları ve papazları göndererek, propaganda çalışmalarını sürdürüyor. Moldova radyo ve televizyonunun Gagavuzlara yönelik bölgesel programlarında yapılan canlı

sohbet ve tartışma programlarına telefon bağlantısı ile katılan bu kişiler, programlarda, Yunanistan'da yaşayan Gagavuz kökenlilerin refah içinde yaşadıkları, Moldova'nın ekonomik durumundan ötürü mecburen Türkiye'ye çalışmaya giden Gagavuzların ise Hıristiyan olmaları dolayısıyla Türkler tarafından zor şartlar altında çalıştırıldığı, tezini savunuyor.

Yunanistan ayrıca, Moldova'da Rusça yayınlanan çeşitli gazetelerde, maddi menfaat karşılığı Türkiye ve Türkçe karşıtı yazıların yayınlanmasını sağlıyor. Yunanistan'da yayınlanan gazetelerde de, Gagavuzların Elen kökenli olmasına karşın, Türkçe konuştukları, öte yandan, Yunanistan ile Gagavuz Yeri arasındaki kültürel ilişkilerin hızla geliştiği, karşılıklı heyetlerin ziyaretleriyle eğitim ve kültür alanlarında bağların güçlendiği temalarını işleyen yazılara yer veriliyor. Yunanistan bölgeye gönderdiği araştırmacı-yazarlar vasıtasıyla Moldova'da çeşitli şehirlerin kütüphanelerinde araştırmalar yaptırarak, Gagavuzların tarihi ve kökenleri hakkında yanlı raporlar hazırlatıyor. Buna bir örnek olarak, Kıbrıs vatandaşı bir bilim adamı, Gagavuz Yeri'nde yapılan çeşitli etkinlikleri vesile kılarak, Gagavuzlarla samimiyet kurmaya çalışıyor ve Gagavuzların tarihsel kökenlerinde Ortodoksluğun önemine ve Gagavuzların Yunanistan ile olan akrabalık bağlarına dikkat çekiyor. (Devam edecek)